

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۱۰ نومبر ۲۰۲۳

نقش بی‌خاصیت سازمان ملل و دولت‌های حامی اسرائیل و حماس و دولت‌های مخالف جنگ!

روز سی‌وچهارم جنگ؛ جنگ خیابانی اسرائیل و حماس به اطراف بیمارستان‌ها کشیده شد. خبرگزاری رویترز روز پنج‌شنبه نهم نوامبر- ۱۸ آبان، از قول شاهدان عینی گزارش داد در حالی که هزاران ساکنان غزه به دو بیمارستان الشفاء و القدس غزه پناه برده‌اند، جنگ خیابانی شبه‌نظامیان حماس و ارتش اسرائیل به نزدیکی این بیمارستان‌ها کشیده شده است.

مقامات فلسطینی تاکنون از کشته شدن ۱۰۵۶۹ نفر از زمان آغاز عملیات طوفان‌الاقصى خبر داده که ۴۰ درصد از این افراد کودک بوده‌اند.

اسرائیل، تله‌ای شبیه مثلث درست کرده است. هر سه ضلع این مثلث با یکدیگر در پیوند هستند:

*بحران اقتصادی ناشی از جنگ؛

*بسیج افکار عمومی جهان علیه اسرائیل؛

*ناتوانی در تسلط بر غزه با وجود کشتار بیش از ۱۰ هزار فلسطینی و ویرانی این منطقه؛

نتانیاها نه قادر به غلبه بر این سه بحران است و نه جسارت عقب‌نشینی و کنارگیری از قدرت را دارد.

روزنامه «فایننشال تایمز» به نقل از برخی شرکت‌هایی اسرائیلی نوشت که صدها شرکت اسرائیلی در سرزمین‌های اشغالی در معرض ورشکستگی هستند. اقتصاد اسرائیل به دلیل جنگ غزه با کساد رویه‌رو شده است.

روزنامه نیویورک تایمز نیز گزارش داد که وقوع یک جنگ طولانی‌مدت میان اسرائیل و فلسطینی‌ها ممکن است به یک بحران اقتصادی فراگیر در اسرائیل منجر شود.

بزال اسموتریچ، وزیر خزانه‌داری اسرائیل در گفت‌وگو با رادیوی ارتش این کشور گفت که هزینه روزانه مستقیم جنگ علیه غزه برای تل‌آویو حدود ۲۴۶ میلیون دالر است.

از آغاز بمباران غزه، حدود ۳۶۰ هزار سرباز ذخیره کارشان را در شرکت‌های اسرائیلی برای پیوستن به ارتش متوقف کرده‌اند که این مسئله ضربه بزرگی به اسرائیل می‌زند.

صنعت تکنولوژی در اسرائیل به صورت ناگهانی با کاهش رشد مواجه شده است. همچنین تولید در مهم‌ترین میدان گازی اسرائیل، یعنی میدان گازی «تمار» به دلیل نگرانی از هدف موشک قرار گرفتن متوقف شده است. بخش گردشگری در اراضی اشغالی نیز به بن‌بست رسیده است، چرا که بسیاری از کشتی‌های توریستی وارد سواحل اراضی اشغالی نمی‌شوند و بسیاری از توریست‌ها سفرشان به اسرائیل را لغو کرده‌اند. بسیاری از شرکت‌های بزرگ هواپیمایی نیز پرواز هایشان به اسرائیل را متوقف کرده‌اند.

یک ماه از آغاز درگیری‌ها در غزه و جنگ گروه حماس و اسرائیل می‌گذرد؛ جنگی که اسرائیل می‌گوید طولانی و سخت خواهد بود. در این مدت صحبت‌ها و تصمیم‌گیری‌هایی در مورد بودجه اداره غزه و حتی کمک‌ها به توسعه فلسطینی‌ها مطرح و انجام شده است.

در این میان پرسش این است که آینده غزه چه خواهد شد و در کوتاه‌مدت و بلندمدت، اداره این منطقه در دست چه کسی و چگونه انجام می‌شود؟

در هر صورت حمله ۷ اکتبر حماس به شهرک‌های مرزی اسرائیل و کشتن تعدادی از شهروندان و نظامیان اسرائیلی ر ارباید محکوم کرد اما این حمله بهانه‌ای خوب و یک فرصت طلایی به دست دولت بنیامین نتانیا هو، نخست وزیر راست و جنگ‌طلب اسرائیل و حامیانش داد تا در حملات بی‌وقفه همه‌جانبه هوایی و دریایی و زمینی ارتش اسرائیل به غزه، نسل‌کشی بی‌سابقه‌ای از مردم فلسطینی ساکن این منطقه، آغاز کنند. حملات اسرائیل به غزه، تکان‌دهنده و هولناک است.

همین جنگ اسرائیل علیه مردم فلسطین، سبب شده است که صف‌بندی تازه‌ای در موضع‌گیری‌های دولت‌ها به وجود آمده است. این صف‌بندی‌ها سه بخش است: حامیان اسرائیل، حامیان حماس و مخالفان جنگ. البته هر کدام از دولت‌ها از موضع منافع سیاسی و اقتصادی و نظامی خود به چنین موضع‌گیری‌هایی روی آورده‌اند. به عبارت دیگر، هیچ‌کدام از دولت‌های موجود جهان از شرق تا غرب به معنای واقعی طرفدار صلح و همبستگی و اجرای قوانین و میثاق‌های جهان‌شمول بین‌المللی از حقوق پناهندگان گرفته تا قوانین جنگی را رعایت نیم‌کنند. برای مثال، از سوئد و آلمان گرفته تا حکومت پاکستان و جمهوری اسلامی ایران تهاجم همه‌جانبه‌ای را علیه پناهندگان و مهاجران افغانستانی در پیش گرفته‌اند در حالی که همه شاهد جنایت‌های طالبان و ویرانی‌های زلزله در این کشور جنگ‌زده و فقیر هستند اما کم‌ترین اهمیتی به قوانین ژنو در رابطه با حقوق پناهندگان نمی‌دهند و هیچ دولتی هم مخالف این سیاست‌های ضدپناهندگی نیست.

در چنین وضعیتی اعتبار نهادهای بین‌المللی و در راس همه سازمان ملل متحد که به درستی بگویم سازمان دول نه ملل، اکنون اعتبار کم خود را به کلی از دست داده است.

***

سخنان دبیرکل سازمان ملل

دبیرکل سازمان ملل: سرنوشت نوار غزه پس از پایان جنگ در «بهترین سناریو» با تقویت تشکیلات خودگردان فلسطین و اعمال حاکمیت سیاسی آن بر این باریکه تعیین خواهد شد. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد کشته شدن هزاران کودک تنها در عرض چند روز را به معنی وجود خطایی آشکار در نحوه اجرای عملیات نظامی اسرائیل در غزه دانست.

آنتونیو گوترش

گوترش چهارشنبه ۱۷ آبان در گفت‌وگو با «رویترز نکست» افزود که اگر جنبش «حماس» از مردم به عنوان سپر انسانی استفاده کند، مرتکب اشتباه می‌شود. اما نگاهی به تعداد غیرنظامیانی که در عملیات نظامی کشته شده‌اند، نشان می‌دهد که ضرورتاً در جریان عملیات نظامی اسرائیل خطایی رخ می‌دهد.

حمله غافلگیرانه هفتم اکتبر حماس علیه شهرک‌ها و پایگاه‌های اسرائیل در مناطق پیرامونی موسوم به غلاف غزه به کشته شدن ۱۴۰۰ نفر اغلب از بین غیرنظامیان و به گروگان گرفته شدن بیش از ۲۴۰ نفر دیگر در روز اول حمله منجر شد.

ارتش اسرائیل در پاسخ به این حمله حماس با اعلان جنگ و اتخاذ اقدامات تلافی‌جویانه علیه فلسطینیان در نوار غزه، تاکنون به کشته شدن ۱۰۵۶۹ غیرنظامی فلسطینی که ۴۰ درصد آنها را کودکان تشکیل می‌دهند، و همچنین مجروح شدن بیش از ۲۰ هزار نفر دیگر منجر شده است.

گوترش، دبیرکل سازمان ملل، در ادامه اظهارات انتقادی خود علیه دولت اسرائیل، گفت: «مهم است که مقامات تل‌آویو به این درک برسند که ظهور تصاویری هولناک از نیازهای انسانی غم‌انگیز مردم فلسطین به مصلحت اسرائیل نیست و کمکی به جایگاه اسرائیل در اذهان عمومی جهان نمی‌کند.»

گوترش در عین حالی که حمله حماس به اسرائیل را محکوم کرد، گفت: «باید تفکیک قائل شویم، حماس چیزی و ملت فلسطین چیز دیگری است.» وی افزود: «اگر چنین تفکیکی قائل نشویم، انسانیت خود مفهوم خود را از دست خواهد داد.»

دبیرکل سازمان ملل، همچنین مقایسه‌ای میان تعداد کودکان کشته شده در غزه و تعداد کودکان کشته شده در دیگر جنگ‌های جهان کرده و نسبت به آمار بی‌سابقه کودککشی در جریان جنگ اسرائیل علیه گروه‌های فلسطینی در غزه هشدار داد.

وی، همچنین به کشته شدن ۹۲ نفر از کارکنان آژانس امدادسانی «انروا» وابسته به سازمان ملل اشاره کرد.

دبیرکل سازمان ملل در اظهارات خود ضمن تاکید بر ضرورت آزادی همه گروگان‌های نزد «حماس» درباره آینده نوار غزه پس از پایان جنگ، توضیح داد که در «بهترین سناریو» تشکیلات خودگردان فلسطین تقویت و حاکمیت سیاسی آن بر نوار غزه اعمال خواهد شد. وی روند و مذاکرات صلح، آن را مقدمه‌ای برای مذاکرات جدی برای تحقق راهحل دو کشور دانست.

سخنان کمیسر کل آژانس امدادسانی سازمان ملل برای آوارگان فلسطینی

فیلیپ لازارینی، کمیسر کل آژانس امدادسانی سازمان ملل برای آوارگان فلسطینی (آنروا) در مصاحبه‌ای با یک رسانه سوئیسی که امروز پنج‌شنبه ۹ نوامبر-۱۸ آبان منتشر شد، گفت تا کنون ۹۲ تن از کارمندان سازمان ملل در جریان جنگ اخیر در غزه کشته شده‌اند.

لازارینی نسبت به فروپاشی نظم عمومی در غزه هشدار داد و گفت، «سازمان ملل تا کنون در هیچ کجای جهان این تعداد کشته (در بین کارمندان خود) در عرض یک ماه را در هیچ درگیری ثبت نکرده است.» به گفته این مقام سازمان ملل تا کنون بیش از ۷۰۰ هزار تن از شهروندان غزه به اردوگاه‌های متعلق به آنروا پناه آورده‌اند. لازارینی اضافه کرد: «متأسفانه بیش از ۵۰ اردوگاه هدف حمله قرار گرفته‌اند که این حملات چندین کشته و صدها تن زخمی بر جای گذاشته است.»

به گفته لازارینی با این حال جنوب غزه نیز منطقه امنی به‌شمار نمی‌رود و «یک سوم» کارمندان آژانس آنروا در جنوب کشته شده‌اند.

وی با تاکید بر افزایش کمک‌های بشردوستانه به غزه هشدار داد چنانچه در روزهای آینده سوخت به غزه نرسد، مراکز مهم کمک‌سانی امکان ادامه فعالیت نخواهند داشت.

نخست‌وزیر اسرائیل پیش‌تر گفته بود «تا زمانی که گروه تروریستی حماس گروگان‌ها را آزاد نکند، هیچ سوختی به غزه انتقال داده نخواهد شد.»

تلاش کودکان و مردم غزه برای گرفتن یک کاسه آب

مدیر دفتر حقوق بشر سازمان ملل متحد در نیویورک، از سمتش استعفا کرد

مدیر دفتر حقوق بشر سازمان ملل متحد در نیویورک با اشاره به ناتوانی این نهاد در متوقف کردن «نسل‌کشی» فلسطینیان به دست ارتش اسرائیل، از سمتش استعفا کرد.

به گزارش خبرگزاری‌های بین‌المللی، «کریگ مخیبر»، مدیر دفتر حقوق بشر سازمان ملل متحد در نیویورک، به دلیل ناکامی این نهاد بین‌المللی در متوقف کردن کشتار فلسطینیان در نوار غزه به دست ارتش اسرائیل، از سمتش استعفا کرد.

این مقام ارشد این نهاد بین‌المللی گفت: «سازمان ملل متحد مقابل قدرت امریکا و لابی اسرائیل تسلیم شد و این در حالی است که پروژه اروپایی، ملی‌گرایی قومی و استعماری اشغال‌گران در فلسطین به مرحله پایانی‌اش وارد شده است!» مخیبر در نامه‌ای به ولکر تورک، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل، نوشت: «یک بار دیگر، شاهد وقوع نسل‌کشی مقابل چشمانمان هستیم و سازمانی که به آن خدمت می‌کنیم، به نظر برای متوقف کردن آن ناتوان است.» وی در توضیح استفاده از کلمه «نسل‌کشی» و تداوم اقدامات دولت اسرائیل در نوار غزه، تاکید کرد که این واژه «غالباً مورد سوءاستفاده سیاسی قرار می‌گیرد. اما سلاخی جمعی مردم فلسطین که جریان دارد، در یک ایدئولوژی ملی‌گرایانه قومی، استعماری و اشغال‌گرانه ریشه دارد و جای هیچ شک و بحثی باقی نمی‌گذارد.»

مخیر تاکید کرد: دولت‌های امریکا، انگلیس و اکثر اروپا نه تنها به دلیل ناکامی صرف در انجام تعهدات بین‌المللی بلکه به دلیل تامین سلاح برای این تجاوز و حمایت اقتصادی و اطلاعاتی و همچنین سرپوش سیاسی و دیپلماتیک گذاشتن روی قساوت‌های اسرائیل، کاملاً در این تجاوز هولناک همدست هستند. شرکت‌های رسانه‌ای غربی که بیش از پیش تحت سلطه درآمده و متحد دولت‌ها هستند، این سرپوش را تقویت می‌کنند؛ رسانه‌هایی که برای تسهیل نسل‌کشی، فلسطینیان را عاری از انسانیت نمایش می‌دهند و برای جنگ پروپاگاندا و از نفرت‌پراکنی ملی، نژادی یا مذهبی دفاع می‌کنند!»

مقام مستعفی سازمان ملل بر این باور است که این نهاد «بیش از این، مشابه دوران آپارتاید در آفریقای جنوبی، از اصول و اقتداری برخوردار بوده که ریشه در تمامیت آن داشته اما در طول سالیان همه این ویژگی‌ها را از دست داده است. سازمان ملل، به دفعات در متوقف کردن نسل‌کشی ناکام بوده است»؛ وی به عنوان مثال به اتفاقات مشابه در رواندا، بوسنی، و نسل‌کشی‌های داعش و روہینگیا در میانمار اشاره کرد.

وی تصریح کرد: بخش‌های اصلی سازمان ملل در دهه‌های اخیر، مقابل قدرت امریکا و ترس از لابی اسرائیل، تسلیم شده و اصول خود را رها و از قوانین بین‌المللی خودش هم عقب‌نشینی کرده است. ما با رها کردن این اصول، چیزهای زیادی به ویژه اعتبار جهانی‌مان را از دست دادیم. اما مردم فلسطین از قبل ناتوانی ما، بیش‌ترین خسارات را متحمل شده‌اند. سازمان ملل باید برای علاج این شرایط، از موضع اصولی که این روزها شهرهای سراسر دنیا آن را اتخاذ و آحاد مردم به‌رغم خطر ضرب و جرح و بازداشت، مقابل این نسل‌کشی قد علم کردند، درس بگیرد. علاوه بر این، سازمان ملل باید «توهم راحل دو کشوری» را از سرش بیرون بیندازد و از ایجاد یک کشور مستقل و دموکراتیک به قدمت تاریخ فلسطین دفاع کند؛ موضعی که قطعاً به برچیده و ریشه‌کن شدن اسرائیل می‌انجامد.

تظاهرات بزرگ ضد جنگ در لندن

واقعا سازمان ملل چه نقشی در دفاع از قوانین جهان شمول خود دارد؟!

براستی سازمان ملل چه فایده‌ای دارد؟ آیا آنچه ژنرال دوگل بدان مائشین نام نهاده است هنوز هم کارایی دارد؟ و آیا این اصطلاح از این پس نیز معنا و مفهومی دارد؟ اقدامات آن با چه هدف و انگیزه‌ای صورت می‌گیرد؟

سازمان ملل متحد در ژوئن سال ۱۹۴۵ میلادی و پس از جنگ جهانی دوم با هدف برقراری صلح و آرامش در بین ملل مختلف ایجاد شد. سازمان ملل در انجام وظایف و مأموریت‌هایش اغلب ناکام مانده است. شورای امنیت این سازمان نیز در برابر تضادهای بین‌المللی چندان که باید خوش ندرخشیده است.

شورای امنیت سازمان ملل از پنج عضو دائم یعنی برندگان سابق جنگ جهانی دوم تشکیل یافته که دارای حق وتو هستند. علاوه بر آن این شورا دارای ۱۰ عضو غیر دائم است.

شورای امنیت در شکل کنونی‌اش گاهی برای بحران‌ها و مسائل می‌تواند به نتیجه برسد و تصمیم‌گیری کند. لیبی نمونه اخیر این موضوع است. در ۱۸ مارس سال ۲۰۱۱، شورای امنیت با تصویب قطع‌نامه ۱۹۷۳، هرگونه اقدام ضروری برای محافظت از شهروندان لیبی را مجاز شناخت.

فرانسه و بریتانیا این اقدامات ضروری را از طریق حملات هوایی برای مشارکت در سرنگونی حکومت قذافی به انجام رساندند. چین و روسیه چنین تفسیری نداشتند. شاید از همین روست که پکن و مسکو با هر گونه مداخله نظامی چند جانبه در سوریه مخالفت می‌ورزند.

چندجانبه، واژه کلیدی که کشورهای خواستار اصلاحات در شورای امنیت حول محور آن جمع شده‌اند و پیشنهادهایی در این زمینه دارند؛ یعنی آلمان، ژاپن، برزیل و هند که کشورهای گروه چهار را تشکیل می‌دهند.

این گروه خواستار افزوده شدن ۱۰ عضو جدید به شورای امنیت است؛ شش عضو به اعضای ثابت یعنی گروه چهار و دو کشور از آفریقا و همینطور ۴ عضو به اعضای غیر ثابت. آن‌ها همچنین از حذف حق وتو سخن می‌گویند و در مقابل، به جای آن، آراء اکثریت یعنی دو سوم اعضا را پیشنهاد می‌کنند.

حق وتو، پاشنه آشیل سازمان ملل متحد، مانعی بر سر راه برخی کشورها و فرصتی برای دیگر کشورهاست. امکانی که گاهی بصورت دل‌خواهانه و بی‌قاعده مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شورای امنیت سازمان ملل در انحصار پنج کشور بزرگ است. به‌گفته برخی از حقوق‌دانان بین‌المللی، چون به کشورهای که در آن کرسی دارند و یا کشورهایایی که حق وتو دارند، قدرت بیشتری می‌دهد سازمان ملل یک نهاد بین‌المللی دموکراتیک نیست. قدرت‌های بزرگ، هرگز قدرت خود را به کشورهای کم‌قدرت‌تر واگذار نخواهند کرد. به‌همین دلیل هم هست که آن‌جا هستند و حق وتو دارند.

برای مثال، قطع‌نامه مهم سازمان ملل متحد در مورد برخورد با اسرائیل، هیچ‌گاه اجرا نشده است و همچنین سایر قطع‌نامه‌ها، حتی در مورد جمهوری اسلامی ایران!

پنج عضو دائمی شورای امنیت، به ویژه آمریکا و روسیه، از حق وتو خود برای ادامه جنگ استفاده می‌کنند.

طی یک ماه گذشته شاهد بودیم، ایالات متحده تنها کشوری بود که به قطع‌نامه پیشنهادی شورای امنیت سازمان ملل که توسط برزیل تهیه شده بود، رای منفی داد که خواستار «وقفه‌های بشردوستانه» در بمباران غزه توسط اسرائیل شده بود.

۱۲ کشور به این قطع‌نامه رای مثبت دادند؛ از جمله چندین کشور که انتظارش نبود مانند فرانسه و امارات متحده عربی. دو کشور دیگر یعنی روسیه و انگلیس هم به قطع‌نامه پیشنهادی رای ممتنع دادند. اما طبق قوانین حاکم بر شورای امنیت، تنها رای «نه» آمریکا به‌معنای شکست همه تلاش‌ها برای توقف کشتار در غزه بود.

در همین ارتباط دیدبان حقوق بشر از اقدامات امریکا انتقاد و اعلام کرد: «یکبار دیگر ایالات متحده به‌نحوی بد از حق وتوی خود برای جلوگیری از اقدام شورای امنیت سازمان ملل متحد علیه اسرائیل در زمانی که کشتاری بی‌سابقه در غزه در حال روی دادن است، استفاده کرد.»

شورای امنیت ۱۵ کشور دارد. ۱۰ عضو گردشی هستند که توسط مجمع عمومی سازمان ملل انتخاب می‌شوند و برای مدت دو سال در این شورا حضور می‌یابند. پنج عضو دائمی هستند و کشورهای ایالات متحده، روسیه، چین، فرانسه و انگلیس را شامل می‌شوند.

اگر هر یک از اعضای دائم قطع‌نامه‌ای را وتو کنند، مهم نیست که چند رای موافق وجود داشته باشد؛ آن قطع‌نامه بر اساس همان قوانین حاکم تصویب نخواهد شد و این بدان معناست که هر یک از اعضای دائمی می‌توانند به تنهایی یا با رایزنی با دیگر شرکا، هر قطع‌نامه‌ای را که از سوی شورای امنیت به ارائه می‌شود، به آسانی وتو کنند. از زمان تهاجم کامل روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲، روسیه همواره قطع‌نامه‌های شروع امنیتی سازمان ملل را وتو کرده است. روسیه تا کنون چهار بار از این حق وتو در مورد اوکراین استفاده کرده است. اولین وتوی امریکا برای حفاظت از اسرائیل در سال ۱۹۷۲ رخ داد. از آن زمان و تا پیش از جنگ غزه، ایالات متحده حدود ۱۴ قطع‌نامه دیگر را در انتقاد از اسرائیل وتو کرده بود.

امتناع اسرائیل از صدور ویزا برای مقامات سازمان ملل!

نماینده دائم اسرائیل در سازمان ملل اعلام کرد که در پی اظهارات دبیرکل سازمان ملل درباره بحران خاورمیانه، اسرائیل صدور ویزا برای مقامات سازمان ملل را متوقف خواهد کرد.

آنتونیو گوترش با اشاره به بحران خاورمیانه و خواستار توقف حملات به غزه شده بود و همچنین با حضور در مصر به بررسی گذرگاه رفح برای ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه به فلسطین شده بود. از همین رو گیلاد اردان، نماینده دائم اسرائیل در سازمان ملل گفت: در پی اظهارات آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل درباره بحران خاورمیانه، اسرائیل صدور ویزا برای مقامات سازمان ملل را متوقف خواهد کرد. اسرائیل قبلاً درخواست روادید معاون دبیرکل سازمان ملل در امور بشردوستانه و هماهنگ‌کننده امداد اضطراری، مارتین گریفیتس را رد کرده است.

همزمان با هجدهمین روز از حمله حماس به شهرک‌های اسرائیلی و جنگ دولت اسرائیل علیه مردم غزه، شورای امنیت سازمان ملل روز سه‌شنبه به وقت محلی برابر با ۲۴ اکتبر ۲۰۲۳ و دوم آبان ماه جاری، نشستی را در سطح وزرای خارجه به ریاست دوره‌ای برزیل برگزار کرد که آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل نخستین سخنران بود.

گوترش در این نشست درباره خاورمیانه، هشدار داد: «وضعیت خاورمیانه به‌صورت ساعتی وخیم‌تر می‌شود. جنگ در غزه بی‌داد می‌کند و خطر گسترش آن در سراسر منطقه وجود دارد. تفرقه و اختلاف جوامع را نابود می‌کند. تنش یک تهدید است. با این حال، اصل احترام و حمایت از غیرنظامیان باید رعایت شود.»

دبیرکل سازمان ملل گفت: «من اقدامات وحشتناک و بی‌سابقه ۷ اکتبر حماس در اسرائیل را به صراحت محکوم کرده‌ام. هیچ چیز نمی‌تواند قتل عمدی، مجروح کردن و ربودن غیرنظامیان یا شلیک راکت را توجیه کند. با همه گروگان‌ها باید رفتاری انسانی کرد و آن‌ها بلافاصله و بدون قید و شرط آزاد شوند.»

اما آنچه باعث خشم اسرائیلی‌ها شد، این بخش از اظهارات گوترش بود. دبیر کل سازمان ملل تصریح کرد: «همچنین مهم است که بدانیم حملات حماس در خلاء و ناگهانی رخ نداده است. مردم فلسطین ۵۶ سال در معرض اشغال خفه‌کننده قرار گرفته‌اند. سرزمین آن‌ها به‌طور پیوسته توسط شهرک‌ها بلعیده شده و گرفتار خشونت شده است. اقتصاد آن‌ها خفه

شده؛ مردم آن‌ها آواره و خانه‌هایشان ویران شده است. امید آن‌ها به یک راه‌حل سیاسی برای حل مشکلات آن‌ها ناپود شده است.»

گوترش تاکید کرد: «اما نارضایتی مردم فلسطین نمی‌تواند حملات وحشتناک حماس را توجیه کند. این حملات وحشتناک نمی‌تواند مجازات دسته‌جمعی مردم فلسطین را توجیه کند. جنگ‌ها قانون دارند. ما باید از همه طرف‌ها بخواهیم که به تعهدات خود در چارچوب بین‌المللی پایبند باشند و به آن‌ها احترام بگذارند. در اجرای عملیات نظامی مراقب باشند تا از جان غیرنظامیان محافظت کنند و به بیمارستان‌ها احترام بگذارند و از آن‌ها محافظت کنند و از حمله به تاسیسات سازمان ملل که به بیش از ۶۰۰ هزار نفر فلسطینی پناه داده‌اند احترام بگذارند.»

بلافاصله پس از این سخنان گوترش درباره دلایل عملیات حماس در هفتم اکتبر، الی کوهن وزیر خارجه رژیم اسرائیل نیز در نشست امنیت درباره غزه در سخنانی شدید اللحن علیه گوترش خطاب به وی گفت: «آقای دبیرکل شما در چه دنیایی زندگی می‌کنید؟ این قطعا این دنیای ما نیست.»

وزیر خارجه رژیم اسرائیل با تاکید بر این‌که اسرائیل در این جنگ با نابودی حماس، «پیروز» خواهد شد، گفت: «مخالف برقراری آتش‌بس با کسانی هستیم که برای کشتن اسرائیلی‌ها قسم خورده‌اند. ما آغازگر نبودیم و این جنگ بر ما تحمیل شده است.»

وزیر خارجه اسرائیل در واکنش شدید به موضع دبیرکل سازمان ملل متحد درباره غزه، گفت که در اعتراض به این موضع دبیرکل سازمان ملل، با گوترش دیدار نخواهد کرد.

الی کوهن وزیر خارجه اسرائیل، همچنین در حالی‌که با خانواده برخی اسرای اسرائیلی در سازمان ملل حضور یافته بود، در سخنانی در جمع خبرنگاران در مقر سازمان ملل در نیویورک با عصبانیت از اظهارات گوترش مجدداً گفت: «آنتونیو گوترش نماینده کشورها و اعضای مهم سازمان ملل نیست.»

وزیر خارجه اسرائیل ادامه داد: «امریکا، انگلیس، آلمان و سایر کشورها اسرائیل را حمایت و حماس را به عنوان یک سازمان تروریستی شناخته‌اند.»

او، همچنین مدعی شد: «ما هیچ‌گاه به کودکان، زنان و غیرنظامیان حمله نکردیم. ما تنها به مواضع حماس حمله می‌کنیم. ما از مردم خود در مقابل راکت‌ها محافظت می‌کنیم اما حماس از مردم برای محافظت از راکت‌های خود استفاده می‌کند.»

در حالی وزیر امور خارجه اسرائیل، چنین ادعایی را به زبان آورد که خبرگزاری‌ها گزارش دادند: «ارتش اسرائیل امروز سه‌شنبه ۲۴ اکتبر برای هجدهمین روز متوالی به بمباران غیرنظامیان در مناطق مختلف نوار غزه ادامه داد و در نتیجه آن ۱۴۰ فلسطینی دیگر، که بیش‌ترشان کودکان و زنان بودند، کشته شدند.»

طبق گزارش پایگاه اینترنتی شبکه «الجزیره»، و براساس گزارش وزارت بهداشت فلسطین، شمار قربانیان بمباران نوار غزه توسط ارتش اسرائیل برای هجدهمین روز متوالی، به ۵۳۰۰ جان‌باخته؛ از جمله ۲۰۵۵ کودک و ۱۱۱۹ زن و ۲۱۷ مسن رسید. همچنین شمار زخمی به بیش از ۱۸۰۰۰ هزار نفر رسید.

گلیعاد اردان سفیر و نماینده اسرائیل که از این سخنان دبیرکل سازمان ملل عصبانی بود، مدعی شد: «او شایستگی رهبری و دبیر کلی سازمان ملل را ندارد و فوری باید استعفا دهد. گفت‌وگو با این افراد که با عاملان جنایات علیه «اسرائیلی‌ها» همدردی می‌کنند، هیچ فایده‌ای ندارد.»

بنی گانتس عضو کابینه جنگ اسرائیل و رهبر حزب «اردوگاه ملی» نیز در واکنش به اظهارات گوترش گفت: «روزگاری که دبیرکل سازمان ملل از تروریسم حمایت کند، برای همه دنیا روزگاری سیاه و تاریک خواهد بود و هیچ

توجهی برای کشتار غیرنظامیان وجود ندارد و کسی که در طرف درست تاریخ قرار نگیرد، مجازات خواهد شد و کسی که تروریسم را توجیه کند، شایسته نیست که به اسم جهانیان سخن بگوید!»

دولت‌هایی که از حملات اسرائیل حمایت می‌کنند و دولت‌هایی که آن را محکوم می‌کنند؟

در حالی که وضعیت تلفات و بحران انسانی در غزه روزبه‌روز وخیم‌تر می‌شود، حمله اسرائیل به غزه، شکافی عمیق در واکنش‌های جهانی ایجاد کرده است.

بسیاری از کشورها ابتدا و بلافاصله بعد از حملات ۷ اکتبر حماس، از اسرائیل حمایت کردند، اما حملات هوایی اسرائیل به غزه و عملیات زمینی برای نابود کردن حماس، انتقادهای گسترده‌ای به‌دنبال داشته و به‌نظر می‌آید بعضی کشورها موضع خود را در قبال جنگ تعدیل کرده‌اند.

موضوعی که اکنون در ارتباط با این جنگ در مرکز بحث و اختلاف نظر بین‌المللی قرار دارد، مسئله آتش‌بس است. بعضی دولت‌ها انتقاد از اسرائیل را تشدید کرده‌اند و بعضی دیگر سفرای خود را فراخوانده‌اند، یا روابط دیپلماتیک خود را با اسرائیل قطع کرده‌اند.

بسیاری از دولت‌های غربی از ابتدای جنگ آشکارا از اسرائیل حمایت کرده‌اند. اظهارات جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا بلافاصله بعد از حملات حماس تایید کرد که واشنگتن در کنار اسرائیل ایستاده تا اطمینان یابد که اسرائیل «هر آنچه برای حفاظت از شهروندانش نیاز دارد» در اختیار خواهد داشت.

با وجود این، بایدن در یک سخنرانی در جریان تبلیغات انتخاباتی خود در روز دوم نوامبر خواهان ایجاد یک وقفه در درگیری‌ها شد.

کاخ سفید بعداً گفت که هرگونه وقفه‌ای در درگیری‌ها باید موقت و محدود باشد، و درخواست کشورهای عربی و دیگران برای برقراری یک آتش‌بس کامل را رد کرد.

نخست‌وزیران کانادا و بریتانیا هم در واکنش‌های ابتدایی خود به درگیری‌ها، بر حمایت از «حق اسرائیل برای دفاع از خود» تاکید کردند.

اتحادیه اروپا «به شدیدترین شکل ممکن» حملات حماس را محکوم و با اسرائیل ابراز همبستگی کرد، اما اعضای اتحادیه دیدگاه‌های متفاوتی درباره برقراری آتش‌بس دارند.

آلمان و ایتالیا، از حق اسرائیل برای دفاع از خودش حمایت کرده‌اند.

امانوئل مکران، رئیس‌جمهور فرانسه، که در ابتدا گفته بود فرانسه «به حق اسرائیل برای دفاع از خودش پایبند است»، احتمالاً به دلیل بالا رفتن آمار تلفات غیرنظامیان موضعش را کمی تغییر داد.

مکران در شبکه اجتماعی اکس-توییتر سابق- نوشت: «باید بین حماس و جمعیت غیرنظامی در غزه تمایز قائل شد.» پیش‌تر کشورهای خاورمیانه، از عملیات نظامی اسرائیل انتقاد کردند. امارات متحده عربی و بحرین که هر دو با امضای پیمان ابراهیم، مدتی است که با اسرائیل رابطه دارند، ابتدا حملات حماس را محکوم کردند.

اما بحرین هفته گذشته سفیر خود را از اسرائیل فراخواند و سفیر اسرائیل در منامه هم بحرین را ترک کرد.

اردن هم سفیرش را فراخوانده و اسرائیل را به ایجاد یک «فاجعه بشری بی‌سابقه» متهم کرده است.

عربستان سعودی که با چشم‌انداز یک توافق بالقوه -خارج از پیمان ابراهیم- چندین ماه در حال مذاکره با اسرائیل بود، خواهان پایان فوری خشونت‌ها شد، اما به‌صورت مشخص از حماس انتقاد نکرد.

وزرای خارجه امارات، اردن، بحرین، عربستان، عمان، قطر، کویت، مصر و مراکش، روز ۲۶ اکتبر در بیانیه‌ای «هدف قرار دادن غیرنظامیان و نقض قوانین بین‌المللی در غزه» را محکوم کردند.

آن‌ها در این بیانیه مشترک گفتند که حق دفاع از خود، نقض قانون و نادیده گرفتن حقوق فلسطینیان را توجیه نمی‌کند. علی‌خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران از کشورهای مسلمان خواست روابط اقتصادی خود با اسرائیل را قطع کنند و فروش نفت و غذا به اسرائیل را متوقف کنند.

خامنه‌ای و ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری ایران، هر دو بعد از حمله حماس به اسرائیل به این گروه تبریک گفتند و «شجاعت، شهامت، مقاومت و ابتکار» حماس را ستودند.

اردوغان در جمع هوادارانش از حماس حمایت کرد. رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه که در ابتدا تلاش می‌کرد نقش میانجی را بازی کند، بعد از انفجار بیمارستان الاهلی در روز ۱۷ اکتبر لحنی بسیار تند در انتقاد از اسرائیل در پیش گرفت. در انفجار بیمارستان غزه که به‌گفته وزارت بهداشت و درمان تحت کنترل حماس، ۵۰۰ نفر در آن کشته شدند.

اردوغان در تظاهرات گسترده‌ای که روز ۲۸ اکتبر در استانبول برگزار شد، گفت که ترکیه آمادگی این را دارد که اسرائیل را «جنایت‌کار جنگی» اعلام کند.

ترکیه بر خلاف بسیاری از متحدان خود در ناتو و اتحادیه اروپا، حماس را یک سازمان تروریستی نمی‌داند و میزبان بعضی اعضای این گروه بوده است. اردوغان در یکی از سخنرانی‌های اخیر خود حماس را «گروهی آزادی‌بخش» معرفی کرد که به گفته او برای حفاظت از سرزمین‌های فلسطینی می‌جنگد.

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه تا چند روز بعد از حملات حماس به اسرائیل سکوت پیشه کرد. او در اولین اظهار نظرش امریکا را سرزنش کرد و گفت که آن‌چه رخ داد نشان‌دهنده «ناکامی سیاست‌های امریکا در خاورمیانه» بود.

یک هفته بعد از آغاز درگیری‌ها پوتین اعلام کرد که «اسرائیل از سوی شبه نظامیان حماس هدف یک حمله بی‌رحمانه بی‌سابقه قرار گرفته» اما گفت خود اسرائیل هم با روش‌هایی بی‌رحمانه به آن حمله پاسخ داده است.

کرملین به اسرائیل تسلیت نگفت و حملات حماس را هم محکوم نکرد. مسکو روز ۲۶ اکتبر میزبان هیئتی از حماس بود تا درباره آزادی گروگان‌ها از جمله شهروندان روسی با آن‌ها صحبت کند.

چین که تلاش می‌کند خود را به‌عنوان میانجی صلح در خاورمیانه میانه معرفی کند، خواهان آن شد که «طرف‌های درگیر آرامش خود را حفظ کنند، خویشتن‌داری نشان دهند و برای محافظت از غیرنظامیان بلافاصله به خشونت‌ها پایان دهند».

وزارت امور خارجه چین گفت «راه خروج از درگیری در پیاده‌سازی راه حل دو کشور و تشکیل یک کشور مستقل فلسطینی نهفته است».

یک هفته بعد از شروع درگیری‌ها وانگ یی، وزیر امور خارجه چین گفت که اقدامات اسرائیل در غزه «فراتر از حد دفاع از خود» رفته و دولت اسرائیل باید «مجازات جمعی مردم غزه را متوقف کند».

هند در اولین سال‌های پس از استقلال، رابطه‌ای نزدیک با فلسطینی‌ها داشت و سیاست رسمی‌اش حمایت از راه حل دو کشور بود.

اما از زمان روی کار آمدن دولت راست‌گرای نارندرا مودی، نخست وزیر هند، این کشور به شکلی روزافزون روابط خود را با اسرائیل افزایش داده است.

مودی در اولین اظهار نظر خود بعد از حملات حماس در روز ۷ اکتبر گفت: «مردم هند در این ساعات دشوار قاطعانه در کنار اسرائیل می‌ایستند. هند به شدت و صراحت تروریسم را در همه اشکال و ابعاد آن محکوم می‌کند.»

پاکستان که با اسرائیل روابط دیپلماتیک ندارد، ابتدا لحنی محتاطانه در پیش گرفت و عارف علوی، رئیس جمهور پاکستان خواهان «حداکثر خویشتنداری برای جلوگیری از خونریزی بیشتر و از دست رفتن جان انسان‌ها شد». او در توییتی خواهان برقراری فوری آتش‌بس شد.

اما بعد از بمباران اردوگاه پناهجویان جبالییا در غزه در روز اول نوامبر، پاکستان موضع خود علیه اسرائیل را تشدید کرد و وزارت امور خارجه این کشور «حملات وحشیانه اسرائیل» را محکوم کرد.

اتحادیه آفریقا که ۵۵ عضو دارد روز ۷ اکتبر بیانیه‌ای در حمایت از فلسطینیان صادر کرد. در این بیانیه آمده بود: «انکار حق بنیادین مردم فلسطین، به ویژه برای داشتن یک کشور مستقل، دلیل اصلی تنش دائمی میان اسرائیلی‌ها و فلسطینیان است.»

حمزه عبدی بری، نخست وزیر سومالی گفت که دولت او حماس را یک سازمان تروریستی نمی‌داند و آماده حمایت کامل از این گروه است.

تونس با این که در ابتدای جنگ اسرائیل و حماس همبستگی «کامل و بی‌قید و شرط» خود را با فلسطینیان اعلام کرد، اما در سازمان رای ممتنع داد. این در حالی است که قیس سعید، رئیس جمهور تونس «سکوت بین‌المللی» در قبال «نسل‌کشی» را که به گفته او اسرائیل در حال ارتکاب آن بود، محکوم کرده بود.

پارلمان تونس در حال حاضر در حال بحث درباره پیش‌نویس قانونی است که شناسایی اسرائیل و برقراری رابطه مستقیم یا غیر مستقیم با آن را ممنوع کند.

کامرون، اتیوپی، سودان جنوبی و زامبیا کشورهای آفریقایی دیگری بودند که قطع‌نامه آتش‌بس رای ممتنع دادند. هیچ یک از کشورهای آفریقایی به این قطع‌نامه سازمان ملل رای منفی ندادند.

در کشورهای امریکای لاتین، بولیوی اولین کشوری بود که هفته گذشته بعد از حملات اسرائیل به غزه، روابط خود را با اسرائیل قطع کرد و دولت بولیوی این حملات را «تجاوزکارانه و نامتناسب» توصیف کرد.

اسرائیل در واکنش، اقدام بولیوی را به‌مثابه «تسلیم‌شدن در برابر تروریسم» دانست.

کلمبیا و شیلی، دو کشور دیگر امریکای لاتین، بعد از وخیم شدن بحران انسانی در غزه سفیران خود را از اسرائیل فراخواندند.

شیلی که میزبان بزرگترین جمعیت فلسطینی خارج از جهان عرب است، گفت که این اقدام را در اعتراض به «نقض غیرقابل قبول قوانین بشردوستانه بین‌المللی» از سوی اسرائیل انجام داده است.

کلمبیا هم از آغاز جنگ به شدت از حملات اسرائیل به غزه انتقاد کرده است. گوستاوو پترو، رئیس جمهور کلمبیا ضمن تهدید به قطع روابط دیپلماتیک با اسرائیل، گفت «ما از نسل‌کشی حمایت نمی‌کنیم.»

لوئیس ایناسیو لولا دا سیلوا، رئیس جمهور برزیل که ابتدا حملات حماس به غیرنظامیان در اسرائیل را محکوم کرده و خواهان آزادی فوری تمام گروگان‌ها شده بود، در اظهارات اخیر خود به تندی از حمله اسرائیل به غزه انتقاد کرد.

لولا دا سیلوا روز ۲۵ اکتبر گفت: «آنچه در حال رخ دادن است یک جنگ نیست. یک نسل‌کشی است که باعث کشتن حدود ۲۰۰۰ کودکی شده که هیچ نقشی در این جنگ نداشتند. آن‌ها قربانیان این جنگ هستند.»

پاراگوئه و گواتمالا تنها کشورهای امریکای جنوبی و مرکزی بودند که به قطع‌نامه آتش‌بس سازمان ملل رای منفی دادند.

بیانیه پایانی نشست گروه ۷ در توکیو

وزرای خارجه کشورهای گروه ۷ روز چهارشنبه هشتم نوامبر-۱۷ آبان، پس از پایان مذاکراتشان در ژاپن، به ایران درباره تشدید تنش‌ها در جریان جنگ اسرائیل علیه حماس هشدار دادند و از تهران خواستند گروه‌های مسلح متحدش را هرچه زودتر مهار کند.

وزرای خارجه امریکا، بریتانیا، فرانسه، آلمان، کانادا، ژاپن و ایتالیا در بخشی از بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند: «ما از ایران می‌خواهیم از حمایت از حماس و اقدام‌های بیش‌تر که خاورمیانه را بی‌ثبات می‌کند، از جمله حمایت از حزب‌الله لبنان و دیگر بازیگران غیردولتی، خودداری کند و از نفوذش بر این گروه‌ها در راستای کاهش تنش‌های منطقه‌ای استفاده کند.»

نشست وزرای خارجه کشورهای گروه ۷ در توکیو درباره بحران غزه- AFP

دیپلمات‌های ارشد گروه ۷ به‌همراه جوزپ بورل، رئیس دستگاه سیاست خارجی اتحادیه اروپا، که در توکیو حضور داشتند، طی سخنرانی‌های مطبوعاتی مواضعی واحدی را در قبال جنگ اسرائیل و حماس اعلام کردند. آن‌ها اقدام‌های حماس را محکوم و از حق اسرائیل برای دفاع از خود حمایت کردند و خواستار «وقفه بشردوستانه» برای تسریع کمکرسانی به غیرنظامیان در نوار غزه شدند.

در بیانیه گروه ۷، کشورها به‌دنبال متعادل کردن انتقاد از حملات حماس علیه اسرائیل و فشار برای «اقدام فوری» به‌منظور کمک به غیرنظامیان در محاصره فلسطینی‌اند که به غذا، آب، مراقبت‌های پزشکی و سرپناه نیاز دارند.

وزیر خارجه امریکا و وزرای خارجه بریتانیا، کانادا، فرانسه، آلمان، ژاپن و ایتالیا تاکید کردند که «از وقفه‌های بشردوستانه در جنگ به‌منظور تسهیل کمک‌های ضروری، تخلیه غیرنظامیان و آزادی گروگان‌ها» حمایت می‌کنند. آن‌ها «افزایش خشونت شهرکنشینان افراطی علیه فلسطینی‌ها» را غیرقابل قبول خواندند و آن را مسبب تضعیف امنیت در کرانه باختری و تهدیدکننده چشم‌انداز صلح پایدار دانستند.

مخالفان و موافقان دولت اسرائیل

از یک سال پیش تاکنون، شکاف بزرگی بین جامعه اسرائیل در رابطه با دولت بنیامین نتان‌یا هو نخست وزیر اسرائیل به‌وجود آمده بود. زیرا مخالفان بر این عقیده‌اند که این دولت راست‌ترین، افراطی‌ترین و مذهبی‌ترین دولت تاریخ اسرائیل است و به همین دلیل، در یک سال گذشته و تا قبل از حمله حماس به اسرائیل، هر هفته تظاهرات‌های بیش از

۱۰۰ هزار نفری علیه دولت اسرائیل و شخص نتان یاهو، برگزار می‌شد تا این که حمله حماس، یک فرصت طلایی به‌دست دولت نتان یاهو داد تا خود را مهلکه برهاند.

اکنون «برخی از شهروندان اسرائیلی به بی‌بی‌سی گفته‌اند که درباره صلاحیت بنیامین نتانیاو، نخست وزیر اسرائیل برای هدایت کشورشان، اختلاف نظر دارند.» (بی.بی.سی، ۱۶ آبان ۱۴۰۲ - ۷ نوامبر ۲۰۲۳)

در ادامه این مطلب بی.بی.سی، آمده است:

«بر اساس یکی از نظرسنجی‌های مآریو، روزنامه سراسری اسرائیل حدود ۸۰ درصد از اسرائیلی‌ها معتقدند نتانیاو باید مسئولیت شکست امنیتی که در پی حمله حماس آشکار شد را برعهده بگیرد. بر اساس نظرسنجی این روزنامه اگر امروز انتخابات انجام شود، یک ائتلاف میانه از احزاب مخالف به رهبری بنی گانتس اکثریت آراء را به دست خواهد آورد.

چنین یافته‌هایی با تجربه بیشتر رهبران در شرایط جنگی در مغایرت است. به طور مثال محبوبیت جورج بوش در هفته‌های بعد از حملات ۱۱ سپتامبر روند صعودی داشت. بر اساس یک نظرسنجی دیگر روزنامه معاریو که در تاریخ ۲۷ اکتبر انجام شد، حدود نیمی از شرکت‌کنندگان در پاسخ به این سؤال که آیا ارتش باید بلافاصله دست به یک حمله زمینی همه‌جانبه بزند یا خیر، معتقد بودند بهتر است ارتش چنین حمله‌ای را به تعویق بیاورد.»

زندگی فاجعه‌بار فلسطینی‌ها در شهرک‌های کرانه باختری

یک وزیر دولت اسرائیل، تاکید کرده است که «همه اسرائیلی‌ها باید مسلح شوند!»

جنگ دولت اسرائیل، تنها به نیروهای رسمی ارتش اسرائیل محدود نمی‌شود؛ به گزارش سازمان ملل، نیروهای اسرائیلی از آغاز جنگ در هفتم اکتبر-۱۵ مهر، تاکنون ۱۳۵ فلسطینی، از جمله ۴۲ کودک را در کرانه باختری به قتل رسانده‌اند.

شهرک‌نشینان اسرائیلی در ماه اخیر موج جدیدی از خشونت مسلحانه علیه مردم کرانه باختری را راه انداخته‌اند و شمار زیادی را از زمین‌ها و خانه‌هایشان آواره کرده‌اند.

شهرک‌های اسرائیلی عمدتاً محل سکونت صهیونیست‌های افراطی هستند. این شهرک‌ها بر زمین‌هایی بنا شده‌اند که اسرائیل خلاف قوانین و معاهدات بین‌المللی اشغال کرده است. صهیونیست‌های ساکن این شهرک‌ها که از حمایت گسترده دولت اسرائیل و به‌ویژه جناح‌های مذهبی افراطی آن برخوردارند، در موارد متعددی از نقض حقوق بشر و اعمال خشونت علیه فلسطینی‌ها نقش داشته‌اند.

اخیراً ایتمار بن‌گویر، وزیر امنیت ملی اسرائیل و عضو حزب راست افراطی «اُتسما یهودیت» (قدرت یهودیان) به اسلحه‌سازان امریکایی ۲۴ هزار مسلسل سفارش داده بود.

ایتمار بن گویر، وزیر امنیت داخلی دولت اسرائیل، گفته است: «ما سیاست مسلح کردن اسرائیلی‌ها را به زودی تغییر می‌دهیم. به باور ما هر اسرائیلی باید اسلحه داشته باشد.»

وزیر امنیت ملی اسرائیل، این اظهارات را در دیدار با شهرک‌نشینانی مطرح کرد.

رسانه‌های اسرائیل، اعلام کردند که سخن‌گوی پلیس اسرائیل هم از افرادی که مجوز حمل سلاح دارند خواست تا سلاح‌شان را همراه داشته باشند.

ایتمار بن گویر، سه‌شنبه هفته گذشته دستور خرید بیش از ۱۰ هزار قبضه سلاح گرم و مهمات صادر کرد تا به‌صورت فوری میان شهرک‌نشینان اسرائیل توزیع شود.

این وزیر راست‌گرای افراطی، پیش‌تر نیز ۴۰۰۰ تفنگ از یک کارخانه اسرائیلی خریداری کرد تا آن‌ها را بین تندروهای شهرک‌نشین در سرزمین‌های اشغالی توزیع کند و به متقاضیان جلیقه و کلاه ایمنی داد. بن‌گوریر اعلام کرد: «ما جهان را به گونه‌ای تغییر خواهیم داد که شهرک‌ها محافظت شوند. من تسلیحات گسترده را به رده‌های غیرنظامی داده‌ام تا بتوانند به حمله‌کنندگان به شهرها و شهرک‌های اسرائیلی، پاسخ دهند.»

بن‌گوریر، همچنین اخیراً با مسلح‌کردن گروهی از شهروندان و شهرک‌نشینان اسرائیلی «جوخه‌های امنیت» تشکیل داده است.

به گزارش نیویورک تایمز، ارزش مسلسل‌های خودکار و نیمه‌خودکاری که بن‌گوریر سفارش داده حدود ۳۴ میلیون دلار برآورده شده است. این سفارش مستقیماً از کارخانه‌های اسلحه‌سازی آمریکا صورت گرفته، اما نهایی‌شدن آن نیازمند تایید وزارت خارجه‌ی آمریکا و اطلاع به کنگره است.

مقام‌های آمریکایی به نیویورک تایمز گفته‌اند که نگرانند این سلاح‌ها به شهرک‌نشین‌ها و شبه‌نظامیان اسرائیلی برسد و در خشونت علیه ساکنان کرانه باختری به کار روند.

این گزارش، همچنین به نقل از منابع آگاه از سفارش‌ها نوشته که اسرائیل ادعا کرده این سلاح‌ها را برای نیروی انتظامی این کشور می‌خواهد، اما در عین حال گفته که ممکن است آن‌ها را به شهروندان غیرنظامی هم بدهد.

یهودا شاتول، سرباز سابق اسرائیلی که حالا صلح‌طلب و فعال حقوق بشر شده است، در گفت‌وگو با رسانه‌ی اماراتی نشنال، می‌گوید:

«مردم اغلب راجع به خشونت شهرک‌نشینان دچار کج‌فهمی هستند. آن‌ها فکر می‌کنند شهرک‌نشینان صد یا هزار آدم دیوانه هستند که هر کاری دل‌شان بخواهد می‌کنند. به‌نظر من این فهم عمیقی نیست. حقیقت قصه این است که نظام اسرائیل برای اعمال قانون در رابطه با شهرک‌نشینان هیچ اقدامی نمی‌کند.»

خشونت شهرک‌نشینان حتی در میان مقام‌های امنیتی اسرائیل به نگرانی‌هایی نسبت به گشایش جبهه دوم جنگ دامن زده است. با این حال، به‌نظر می‌رسد این جبهه همین حالا گشوده شده است، هرچند در مقیاس و شکلی متفاوت از حملات ارتش اسرائیل به غزه.

روز ۲۸ اکتبر - ۶ آبان، ۲۴ خانوار فلسطینی متشکل از ۱۴۱ نفر که نیمی از آن‌ها کودک بودند با تهدید شهرک‌نشینان مسلح مجبور به ترک روستای «خربه زنوتا» در جنوب کرانه‌ی باختری شدند. شهرک‌نشینان آنان را تهدید کرده بودند که در صورت ترک‌کردن روستا هم‌شان را می‌کشند. ساکنان فلسطینی روستا مجبور به تخریب ۵۰ واحد مسکونی و مکان نگهداری حیوانات و ترک منطقه با پنج‌هزار رأس دام خود شدند.

اداره هماهنگی امور بشردوستانه‌ی سازمان ملل پیش‌تر در روزهای ۱۲، ۲۱ و ۲۶ اکتبر (۲۰ و ۲۹ مهر و ۴ آبان)، حملات شهرک‌نشینان به این منطقه را گزارش و ثبت کرده بود. بر اساس این گزارش‌ها، حالا حدود دو سوم خانواده‌هایی که در این منطقه زندگی می‌کردند آواره شده‌اند.

این تجربه‌ها محدود به خربه زانوتا نیستند. از آغاز جنگ اخیر تاکنون، در ۱۵ اجتماع دامدار ساکن در کرانه‌ی باختری، دست‌کم ۹۸ خانوار متشکل از ۸۲۸ نفر (که ۳۱۳ نفرشان کودک بوده‌اند)، به‌خاطر خشونت شهرک‌نشینان یا تشدید محدودیت‌های آموشد آواره شده‌اند. در یک ماه گذشته، موارد حملات شهرک‌نشینان از میانگین حداکثر سه حمله در روز در ماه‌های پیش از جنگ به میانگین هفت حمله در روز افزایش یافته است.

به علاوه، این اولین بار نیست که چنین حملاتی صورت می‌گیرد. اداره‌ی هماهنگی در ماه سپتامبر گزارش کرد که از سال ۲۰۲۲، ۱۱۰۵ نفر از ۲۸ اجتماع محلی (حدود ۱۲ درصد جمعیت)، از مناطق مسکونی‌شان آواره شده‌اند. دلیل اصلی این امر خشونت شهرکنشینان و منع دسترسی به چراگاه عنوان شده است.

بنابر این گزارش، چهار اجتماع به‌طور کلی آواره و زمین‌هایشان بی‌ساکن شده است. در شش اجتماع دیگر، حدود ۵۰ درصد ساکنان و در چندین اجتماع دیگر حدود ۲۵ درصد ساکنان مجبور به ترک محل زندگی‌شان شده‌اند. با ترکیب داده‌های این گزارش با داده‌های دیگر، رقم کلی فلسطینی‌هایی که از آغاز ۲۰۲۲ به‌خاطر خشونت شهرکنشینان آواره شده‌اند به ۱۹۳۳ نفر می‌رسد.

گزارشگر اداره هماهنگی امور بشردوستانه‌ی ملل متحد به نقل از یکی از ساکنان فلسطینی خرابه زنوتا به‌نام ابوخالد، ۴۳ ساله چنین می‌نویسد:

۲۶ اکتبر بود که شهرکنشینان به ما حمله کردند و خانه‌ها، مخازن آب، صفحه‌های خورشیدی و ماشین‌هایمان را از بین بردند. حضور مرگ را چنان ملموس حس می‌کردم که انگار با چشمان خودم آن را دیدم.

ابوخالد می‌گوید که چطور «بین دو احساس ماندن و ترک‌کردن محلی که دوستش داشتم» گیر افتاده بود و سرانجام «برای حفاظت از جان بچه‌ها» «سخت‌ترین تصمیم زندگی‌اش را گرفته: ترک زنوتا.

در یک ماه اخیر، اداره هماهنگی ۱۷۱ حمله شهرکنشینان به فلسطینی‌ها را ثبت کرده است. این حملات به ۲۶ مورد تلفات و آسیب جانی، ۱۱۵ مورد آسیب به دارایی‌ها و ۳۰ مورد آسیب جانی و مالی توامان منجر شدند.

موارد فراوان آزار، ورود غیرقانونی به ملک و تهدید و ارعابی که به تلفات جانی یا مالی نینجامیده‌اند در این آمار لحاظ نشده‌اند. با این‌همه، در نتیجه این آزار و ارعاب، خانواده‌های فلسطینی بسیاری مجبور به ترک خانه و کاشانه‌ی خود شده‌اند.

تشدید فشار بر فلسطینی‌های کرانه‌ی باختری محدود به خشونت‌های مستقیم با کاربست سلاح نمی‌شود. ساکنان این منطقه زیر فشارهای اجتماعی، لجبستیکی و اقتصادی گوناگون هم از جانب مقام‌های رسمی اسرائیلی و هم از جانب شهرکنشینان قرار دارند.

از هفتم اکتبر، مقام‌های اسرائیلی محدودیت‌های آموشد و دسترسی فلسطینیان در کرانه‌ی باختری را محدودتر از پیش کرده‌اند. این محدودیت‌ها به ویژه در مناطق نزدیک به شهرک‌های اسرائیلی و در منطقه موسوم به «ناحیه اتصالی» شدیدترند.

«ناحیه اتصالی» منطقه‌ای فلسطینی‌ست که دیواره‌ی ۷۱۲ کیلومتری اسرائیل در کرانه‌ی باختری آن را از دیگر مناطق فلسطینی‌نشین جدا کرده است.

به گزارش اداره هماهنگی امور بشردوستانه، خود شهرکنشینان اسرائیلی نیز با بستن راه‌های منتهی به اجتماعات فلسطینیان، راسا محدودیت‌های آموشد اعمال می‌کنند که به شدت دسترسی فلسطینیان به خدمات، کالاها و منابع اساسی را کاهش داده است. شهرکنشینان در چندین مورد مخازن آب مورد نیاز اجتماعات دامدار را تخریب کرده‌اند.

اسرائیل و شهرکنشینانش به‌تازگی سر راه کشت‌وکار زیتون فلسطینیان نیز مانع تراشیده‌اند. به گزارش روزنامه هآرتص، زوی سوکوت، نماینده‌ی مجلس اسرائیل و عضو یک حزب راست افراطی به نام «حزب صهیونیسم مذهبی» یکشنبه ۵ نوامبر- ۱۴ آبان از وزیر دفاع اسرائیل خواست که امسال به فلسطینی‌ها اجازه‌ی برداشت محصول زیتونشان را ندهد، زیرا به ادعای او این کار تهدیدی برای شهرکنشینان یهودی در آن حوالی‌ست.

هآرتس، همچنین در همان روز، از بازداشت یک سرباز اسرائیلی خبر داد که روز شنبه یک فلسطینی به نام بلال صالح را هنگام برداشت زیتون در منطقه نابلس با شلیک گلوله کشته بود. قاتل با لباس غیرنظامی و در حالی که در مرخصی به سر می‌برده دست به این جنایت زده بود.

بتسالل اسموتریچ، وزیر دارایی اسرائیل و رهبر حزب «صهیونیسم مذهبی» با جلوگیری از انتقال درآمدها مالیاتی و گمرکی سالانه‌ی کرانه باختری به مسئولان حکومت خودگردان فلسطین، جبهه دیگری از فشار اقتصادی بر این منطقه را گشود.

جمع‌آوری این درآمدها در کنترل دولت اسرائیل است، و اسموتریچ مدعی شده که این درآمدها ممکن است خرج عملیات حماس شود.

اسموتریچ که به عقاید و سیاست‌های بنیادگرایانه و عرب‌ستیزی افراطی‌اش مشهور است، با این اقدام، جدای از اعمال فشار بر کرانه باختری، به تنش‌های جناحی و اداری درون دولت اسرائیل دامن زده است.

نیویورک تایمز در گزارشی نوشته که مقام‌های اطلاعات ارتش و «شین‌بت» (سرویس امنیت داخلی اسرائیل) در مخالفت با اقدام اسموتریچ، بر این باورند که حکومت خودگردان تاکنون نقش مهمی در مبارزه با حماس داشته و این درآمدها برای پرداخت حقوق کارکنان آن حکومت لازم است. این گزارش به نقل از مقام‌های نظامی اسرائیل نوشته که بدون «همکاری» فلسطینیان، کرانه باختری شاهد «انتفاضه سوم» یا قیامی سراسری علیه اسرائیل خواهد بود.

بر اساس این گزارش‌ها، اقدام اسموتریچ به «جدلی تلخ» در کابینه منجر شده است. وزیر دفاع اسرائیل، یوآف گالانت که خواستار آزاد کردن درآمدهاست، در بیانیه‌ای اعلام کرد که «این درآمدها باید فوراً (به حکومت خودگردان) منتقل شود تا به مصرف امور عملیاتی و اجرایی حکومت خودگردان و فعالیت‌های ضدتروریستی آن برسد.»

رشیده طلیب، نماینده کنگره آمریکا به دلیل سخنانش درباره اسرائیل و حماس توبیخ شد

مجلس نمایندگان آمریکا روز سه‌شنبه ۷ نوامبر، به محکومیت رشیده طلیب، نماینده دموکرات از میشیگان و تنها فلسطینی-امریکایی در کنگره رای داد. نمایندگان آمریکا با نتیجه ۲۳۴ رای بر ۱۸۸ رای، طلیب را به دلیل اظهاراتش محکوم کردند، مجازاتی که یک قدم کمتر از اخراج از مجلس است. این نماینده که سه دوره در کنگره حضور دارد به دلیل دیدگاه‌هایش در مورد چندین دهه مناقشه در خاورمیانه، مدت‌هاست که هدف انتقادات قرار دارد. بحث در مورد یک «قطع‌نامه توهین‌آمیز» بوده است. ریچ مک کورمیک، نماینده جمهوری‌خواه این اقدام طلیب را «بیهودی ستیزانه» خواند و شکایت علیه طلیب را اجرا کرد. او گفت: «طلیب درباره بزرگترین متحد ما، اسرائیل و حمله ۷ اکتبر دروغ‌های باورنکردنی ارائه کرده است.»

طلب هم از موضع خود دفاع کرد و گفت: «ساکت نمی‌شوم و نمی‌گذارم حرف‌های من را تحریف کنید.» او گفت که انتقادش به اسرائیل و همواره متوجه دولت و رهبری آن در زمان نخست وزیر نتانیاهو بوده است. او گفت: «این مهم است که مردم و دولت را از هم جدا کنیم. این ایده که انتقاد از دولت اسرائیل، یهودستیزانه است، وضعیت خطرناکی ایجاد می‌کند و از آن برای خاموش کردن صداهای مختلف که در سراسر کشور ما برای حقوق بشر وجود دارد، استفاده خواهد شد.»

حمایت بی‌قید و شرط حاکمیت امریکا و اسرائیل و تقسیم تاریخی فلسطین

از زمان شعله‌ور شدن جنگ اسرائیل علیه مردم غزه، دولت امریکا لحظه‌ای در دفاع از اسرائیل تعلل نکرده و جو بایدن، رئیس جمهوری امریکا، تاکید کرده است: «ما هر کاری که از دستمان برآید خواهیم کرد تا اسرائیل بتواند از خود دفاع کند.»

پشتیبانی بی‌قید و شرط امریکا از اسرائیل تاریخی طولانی دارد. به گزارش کنگره امریکا در ماه مارس امسال، از پایان جنگ جهانی دوم تاکنون اسرائیل ۲۶۰ میلیارد دلار از امریکا کمک مالی دریافت کرده است. بیش از نیمی از این مبلغ به کمک‌های نظامی اختصاص داشته است.

افزون بر حمایت مالی و نظامی، امریکا از نظر سیاسی و دیپلماتیک نیز همواره پشتیبان اسرائیل بوده است. در تاریخ شورای امنیت سازمان ملل امریکا بیش از ۸۰ بار قطع‌نامه‌های آن شورا را وتو کرده است. در بیش از نیمی از آن‌ها این کار را به منظور دفاع از اسرائیل در برابر انتقادهای بین‌المللی از آن کشور انجام داده است.

امریکا در زمان ریاست جمهوری ترامپ «راحل دو دولت» را که یکی از تعهدات تاریخی آن کشور بود، به فراموشی سپرد. جو بایدن اگرچه این راه حل را بهترین راه حل می‌داند، اما تاکنون گامی عملی در جهت آن برداشته است و کوشش‌هایش تا پیش از حمله حماس صرف عادی‌سازی روابط کشورهای عربی با اسرائیل می‌شد.

در پایان جنگ جهانی دوم، امریکا و شوروی برای سازماندهی دوباره جهان یک‌هتاز عرصه روابط بین‌الملل و رقیب سرسخت یکدیگر شدند. کشورهای اروپایی که صحنه اصلی جنگ بودند دیگر توانی نداشتند و هریک به گونه‌ای زیر نفوذ یکی از دو ابرقدرت تازه نفس قرار گرفتند.

دو روز پس از اعلام استقلال اسرائیل در ۱۴ ماه می ۱۹۴۸ اتحاد جماهیر شوروی نخستین کشوری بود که اسرائیل را به رسمیت شناخت. از همین رو، به صورت غیررسمی و از طریق کشورهایمانند چکسلواکی سلاح‌هایی را که در جنگ از ارتش آلمان به غنیمت گرفته بودند تحویل اسرائیلی‌ها دادند و به سهم خود سبب‌ساز پیروزی آنان در جنگ ۱۹۴۹ با دولت‌های عربی شدند.

حال آن که امریکایی‌ها پس از تشکیل اسرائیل ارسال هرگونه سلاحی را به خاور میانه رسماً ممنوع کردند. آنان در میانه جنگ سرد به این نتیجه رسیدند که اسرائیل می‌تواند مانع نفوذ شوروی‌ها در منطقه باشد. جنگ شش روزه اعراب و اسرائیل در ۱۹۴۷ چرخش‌گاهی در روابط امریکا با اسرائیل بود. در آن جنگ شوروی‌ها از ائتلاف عربی مصر و سوریه و اردن حمایت کردند، اما امریکایی‌ها جانب اسرائیل را گرفتند و به کمک‌های مالی و دیپلماتیک خود به اسرائیل فراوان افزودند.

از آن پس، روابط یهودیان امریکا با اسرائیل روز به روز بیشتر و محکم‌تر شد. هم‌اکنون جمعیت یهودی اسرائیل در حدود ۶/۵ میلیون نفر است. یهودی‌های امریکا را در حدود ۶ میلیون نفر تخمین می‌زنند. برپایه مطالعاتی که انجام گرفته، از هر ۱۰ یهودی امریکایی ۶ تن گفته‌اند از نظر عاطفی دلبستگی عمیقی به اسرائیل دارند. بر پایه مطالعاتی که

در سال ۲۰۲۱ انجام گرفته از هر چهار یهودی امریکایی دست‌کم یک اسرائیل زیسته یا بارها به آن کشور سفر کرده است.

چهل سال پیش، الکساندر هیگ، وزیر امور خارجه امریکا در زمان ریاست جمهوری رونالد ریگان، گفت: «اسرائیل بزرگترین ناو هواپیمابر امریکا در منطقه‌ای است که برای امنیت ملی ما اهمیت حیاتی دارد. این ناو هواپیمابر را که هیچ سرباز امریکایی با خود حمل نمی‌کند، هیچ نیرویی نمی‌تواند غرق کند.»

بسیاری از کارشناسان توصیف الکساندر هیگ را از نظر استراتژی ژئوپلیتیکی امریکا هنوز به‌جا و مناسب می‌دانند. تا چندی پیش بعضی از کارشناسان صحبت از پا پس کشیدن امریکا از خاور میانه می‌کردند. اما رویدادهای پس از حمله حماس به جنوب اسرائیل نشان داد که این منطقه همچنان برای امریکا اهمیت راهبردی دارد و آن کشور از امنیت اسرائیل و متحدان عرب خود در خاور میانه نمی‌تواند چشم‌پوشد.

اسرائیل نیروی هوایی قدرتمندی دارد، چنان که گفته می‌شود آسمان منطقه زیر کنترل آن کشور است. از نظر امریکایی‌ها خاورمیانه هنوز یکی از بزرگترین منابع انرژی است. از سوی دیگر، اسرائیل سد راه نفوذ روسیه و ایران در منطقه است. مبارزه با تروریسم و اسلام‌گرایی و جلوگیری از هجوم پناهنجویان به کشورهای غربی را نیز باید به هدف‌های امریکا در حمایت بی‌چون و چرا از اسرائیل افزود.

طرح تقسیم فلسطین را مجمع عمومی سازمان ملل در ۲۹ نوامبر ۱۹۴۷ با صدور قطع‌نامه ۱۸۱ به تصویب رساند. در نخستین جنگ اعراب و اسرائیل (۱۹۴۹-۱۹۴۸) یهودی‌های فلسطین بر ۷۷ درصد خاک فلسطین زیر قیمومت بریتانیا چیره شدند یعنی بسیار بیش از آنچه در «طرح تقسیم فلسطین» برای دولت اسرائیل در نظر گرفته شده بود، به‌دست آوردند. سازمان ملل، مرزهای جدید را به‌طور ضمنی به رسمیت شناخت و دیگر از مرزهای قطع‌نامه ۱۸۱ سخنی نگفت.

قیمومت بریتانیای کبیر بر فلسطین در چهاردهم ماه مه ۱۹۴۸ شباهنگام پایان یافت و دولت اسرائیل بی‌درنگ اعلام موجودیت کرد. جنگ اعراب و اسرائیل در فردای آن روز یعنی در پانزدهم ماه مه آغاز شد. در آن جنگ مصری‌ها، سوری‌ها، عراقی‌ها، فرا- اردنی‌ها و لبنانی‌ها شرکت داشتند. کشورهای عربی از سال ۱۹۴۶ دخالت نظامی در فلسطین را در اجلاس‌های «اتحادیه کشورهای عرب» مطرح می‌کردند، اما جز امارت فرا- اردن دیگران نمی‌خواستند نیروی نظامی چشمگیر به فلسطین بفرستند. هدف اصلی آن‌ها جلوگیری از افتادن همه فلسطین به‌دست یهودی‌ها و هجوم پناهندگان فلسطینی به خاک آن کشورها بود. نیروهای نظامی عرب که در روز ۱۵ مه ۱۹۴۸ وارد خاک فلسطین شدند، برتری خاصی نسبت به نیروهای اسرائیلی نداشتند، به ویژه آن‌که از رهبری یکپارچه بی‌بهره بودند و از نظر تدارکات در تنگنا قرار داشتند. آن جنگ پس از چندین قرارداد آتش بس در فاصله میان فوریه و ژوئیه سال ۱۹۴۹ سرانجام با پیروزی اسرائیل پایان یافت.

با آن جنگ، طرح تشکیل دولت فلسطین در عمل کنار گذاشته شد؛ اداره نوار غزه را به مصر واگذار کردند؛ دولت اسرائیل بخش غربی بیت‌المقدس را به خاک خود پیوست و در کل بر ۷۷ درصد خاک فلسطین زیر قیمومت بریتانیای کبیر چیره شد، یعنی بسیار بیش از آنچه در «طرح تقسیم فلسطین» برای آن دولت در نظر گرفته بودند به دست آورد. در همین گیر و دار امارت فرا- اردن نیز در سال ۱۹۵۰ بخش شرقی بیت‌المقدس و کرانه باختری رود اردن را ضمیمه خاک خود کرد و «پادشاهی اردن هاشمی» نام گرفت. مرزهایی که در قراردادهای آتش بس ۱۹۴۹ تعیین شدند به «خط سبز فلسطین» معروفند. از آن پس، سازمان ملل آن مرزها را به‌طور ضمنی به رسمیت شناخت و مرزهای «طرح تقسیم فلسطین» را به فراموشی سپرد.

اما اسرائیل به آن مرزها بسنده نکرد. جنگ شش روزه آن کشور با کشورهای عربی مصر و سوریه و اردن که از پنجم تا دهم ژوئن ۱۹۶۷ به طول انجامید، با حمله هوایی ناگهانی اسرائیل به پایگاه‌های هوایی مصر آغاز شد. در ۲۳ ماه مه آن سال، مصر تنگه تیران را به روی کشتی‌های اسرائیلی بست. این تنگه خلیج عقبه را از دریای سرخ جدا می‌کند. دولت اسرائیل پیش‌تر گفته بود که بستن آن تنگه را «اعلان جنگ» خواهد شمرد. البته سه کشوری که بازنده آن جنگ شدند، همراه عراق از مدت‌ها پیش آماده جنگ می‌شدند. در واقع، اسرائیل با پیش‌دستی آن‌ها را غافلگیر کرد. نیروهای اسرائیلی در شش روز توانستند نوار غزه و صحرای سینا را از دست مصر، بیت‌المقدس شرقی و کرانه باختری رود اردن را از دست اردن و بلندی‌های جولان را از دست سوریه بیرون بیاورند. کشتی‌رانی اسرائیلی‌ها در تنگه تیران نیز به‌رسمیت شناخته شد. اسرائیل شبه جزیره سینا را در ۱۹۷۹ با امضای پیمان کمپ دیوید به مصر واگذار کرد.

در پی جنگ شش روزه، شورای امنیت سازمان ملل قطع‌نامه معروف ۲۴۲ سال ۱۹۶۷ را تصویب کرد که به موجب آن اسرائیل می‌بایست به اشغال نظامی پایان دهد. در آن قطع‌نامه منظور از «سرزمین‌های اشغالی» نوار غزه، شبه جزیره سینا، کرانه باختری رود اردن، بیت‌المقدس شرقی و بلندی‌های جولان است. اما آن قطع‌نامه که در مذاکرات صلح همواره به آن استناد می‌کنند، روشن نمی‌کند اسرائیل آن سرزمین‌ها را به چه کسی باید بازگرداند. سرزمین‌هایی که امروز به آن‌ها «سرزمین‌های اشغالی فلسطین» می‌گویند پیش از سال ۱۹۶۷ زیر کنترل مصر یا اردن بودند. نوار غزه پس از امضای پیمان اسلو در ۱۹۹۳ در اختیار «حکومت خودگردان فلسطین» قرار گرفت، اما از ژوئن ۲۰۰۷ مرزهای آن را اسرائیل و مصر برای زیر فشار قرار دادن حماس بسته‌اند.

امروز ۴۳۰۰۰۰ مهاجر اسرائیلی در کرانه باختری رود اردن و بیش از ۲۰۰۰۰۰ مهاجر اسرائیلی در بیت‌المقدس شرقی جایگزین شده‌اند. دونالد ترامپ وعده داده است سفارت آمریکا را از تل‌آویو به بیت‌المقدس منتقل کند. با توجه به این‌که اکثریت اسرائیلی‌ها بیت‌المقدس را پایتخت خود می‌دانند، تصمیم ترامپ را هدیه‌ای آسمانی می‌شمارند.

هنوز هم در آمریکا، گروه‌هایی از پیروان «مسیحیت انجیلی» خواهان بازگشت یهودیان جهان به اسرائیل‌اند و آن را به واقعیت پیوستن پیش‌گویی‌های خداوندی می‌دانند. از همین رو، سرسختانه از طرح «اسرائیل بزرگ» پشتیبانی می‌کنند. چنان‌که تا چندی پیش گفته می‌شد بنیامین نتانیا هو برای پیش‌برد سیاست‌هایش که همان ایدئولوژی حزب «لیکود» است، بیش از آن‌که به پشتیبانی یهودیان آمریکا چشم دوخته باشد، به پیروان «مسیحیت انجیلی» در آمریکا امید بسته است.

اما حمایت پیروان «مسیحیت انجیلی» از اسرائیل بیش‌تر با سیاست‌های ترامپ سازگاری داشت. اکنون، پس از حمله حماس و جنگ کنونی باید دید بایدن و اسرائیل و همچنین متحدان دنیای غرب و عرب آمریکا در منطقه چه طرحی در سر دارند.

بررسی وضعیت امنیتی کرانه باختری در کابینه امنیتی اسرائیل

به گزارش رسانه‌های اسرائیل روسای نهادهای امنیتی این کشور در نشست کابینه امنیتی به رهبری بنیامین نتانیا هو در روز چهارشنبه ارزیابی کردند که اوضاع امنیتی در شرق اورشلیم و کرانه باختری «در آستانه انفجار» است. بر اساس این گزارش‌ها، رئیس ستاد ارتش و رئیس موساد نیز از افزایش برخوردها در این بخش‌ها ابراز «نگرانی» کردند.

رسانه‌های اسرائیلی افزودند، رونن بار، رئیس شباک و سایر مقامات ارشد امنیتی به دولت توصیه کردند که باید گام‌هایی برای آرام کردن اوضاع در شرق اورشلیم و کرانه غربی برداشته شود تا «از گشودن جبهه دیگری»، در حالی

که اسرائیل از ناحیه حماس در جنوب، حزب الله در شمال و حوثی‌های یمن از طریق دریای سرخ در تهدید قرار گرفته، جلوگیری شود.

بنیامین نتانیاهو گفته است برخی برخوردهای صورت گرفته اخیر با فلسطینیان از سوی گروه قلبی از افراطیون بوده و آن‌ها نماینده تمامی اسرائیلی‌هایی نیستند که در شهرک‌های یهودی‌نشین در «یهودا و شومرون» زندگی می‌کنند. عبارت «یهودا و شومرون» را اسرائیل برای کرانه غربی به کار می‌برد.

ایتامار بن‌گویر، وزیر امنیت داخلی اسرائیل، که حامی شهرک‌های اسرائیلی‌نشین در کرانه باختری است، روز پنجشنبه در شبکه ایکس، توئیتر سابق، نوشت: انتقاد داخلی و خارجی از «خشونت شهرک‌نشین‌ها» باید از گفتار عمومی حذف شود. همگان آگاه هستند که چه عواملی دقیقاً مسبب خشونت در یهودا و شومرون هستند، که نمونه آن خرابکاری امشب در شومرون (بخش شمالی کرانه) بود.»

آقای بن‌گویر تصویر خودروی گلوله‌خورده یک خانواده اسرائیلی را منتشر کرد. اشاره این وزیر به حمله مسلحانه افراد ناشناس در چهارشنبه شب به خودروی یک زوج اسرائیلی بود که در حال حرکت در جاده‌ای در کرانه باختری زخمی شدند و نوزاد خانواده در خودرو سالم ماند. رسانه‌های فلسطینی خبر دادند که دو مرد فلسطینی شامگاه چهارشنبه در دو نقطه مختلف در کرانه غربی کشته شدند. تلفات فلسطینیان در این مناطق از آغاز جنگ حماس و اسرائیل بیش از ۱۵۰ تن بوده است. همچنین ارتش و سایر نیروهای امنیتی اسرائیل از آغاز جنگ کنونی، بیش از یک هزار فلسطینی را به ظن عضویت در شاخه‌های گروه‌های شبه‌نظامی یا اقدامات دیگری که «مخل امنیت» بوده، در کرانه غربی بازداشت کرده‌اند.

آوارگان فلسطینی که با پای پیاده از شمال نوار غزه راهی مناطق جنوبی هستند

بزالل اسموتریچ، وزیر خزانه‌داری اسرائیل در گفت‌وگو با رادیوی ارتش این کشور گفت که هزینه روزانه مستقیم جنگ علیه غزه برای تل‌آویو حدود ۲۴۶ میلیون دالر است.

وزیر خزانه داری اسرائیل با بیان این‌که دولت به‌دلیل آغاز جنگ از هفتم اکتبر تغییراتی را در بودجه خود منظور کرده است، گفت: بودجه امسال کشور دیگر اعتباری ندارد. بودجه باید در راستای تحولات جاری تغییر یابد.

او در بخش دیگری از سخنان خود با تاکید بر اینکه هزینه مستقیم جنگ علیه غزه برای اسرائیل روزانه یک میلیارد شکل (حدود ۲۴۶ میلیون دالر) است، گفت که هنوز ارزیابی دقیقی از هزینه‌های غیرمستقیم حملات کشورش به نوار غزه در دست نیست.

بزالل اسموتریچ تصریح کرد: انتقال دسته‌جمعی نظامیان ذخیره و حملات شدید راکتی از فلسطین اقتصاد را تا حدودی فلج کرده اما تاثیر دقیق این رویدادها بر اقتصاد کاملاً مشخص نیست.

تازه این هزینه‌هایی است که دولت اسرائیل اعلام کرده است اما هنوز هیچ‌کسی و جریانی اعلام نکرده است که علاوه بر نسل‌کشی ارتش اسرائیل در غزه، دولت اسرائیل چه خسارات هولناک و جبران‌ناپذیری به مردم ستم‌دیده فلسطینی این منطقه، وارد کرده است؟

این هزینه را چه کسانی پرداخت خواهند کرد؟ شکی نیست که هزینه این جنگ‌های ویرانگر را شهروندان کشورهای مختلف جهان می‌پردازند. با آغاز جنگ روسیه و اوکراین و کمک‌هایی که کشورهای عضو ناتو در رقابت با روسیه به جنگ اوکراین اختصاص دادند بلافاصله در همه بازارهای جهانی، قیمت همه کالاهای ضروری مردم از بنزین و سوخت گرفته تا تخم مرغ و گوجه فرنگی را به شکل سرسام‌آوری بالا بردند.

جنگی که در غزه در جریان است جنگی بین اسرائیل و حماس نیست بلکه جنگی بین راست‌ترین و مذهبی‌ترین و جنگ‌طلب‌ترین دولت تاریخ اسرائیل به نخست وزیر بنیامین نتانیو‌ها علیه مردم فلسطین است. جنگی برای نسل‌کشی و نابودی نوار غزه و به وجود آوردن یک منطقه سوخته رد همسایگی اسرائیل. بنابراین، نه دولت کنونی اسرائیل نماینده همه مردم اسرائیل است و نه حماس نماینده مردم فلسطین در غزه. جنگی بین یک دولت و یک سازمان مذهبی و ارتجاعی است اما قربانیان این جنگ مردم فلسطین و تا حدودی مردم اسرائیل هستند. به عبارت دیگر، نه مردم آزادی‌خواه فلسطین و نه مردم آزادی‌خواه اسرائیل، هیچ کدام تمایلی به جنگ و حذف فیزیکی همدیگر ندارند و خواهان آن هستند که همه مشکلات بین دو ملت از طریق گفت‌وگو و راه‌حل‌های سیاسی حل و فصل شوند نه جنگ! آن‌ها خواهان یک زندگی شرافتمندانه انسانی در فضایی آرام و مسالمت‌آمیز هستند. مردم این دیار، از ۷۵ سال جنگ و کشتار، گریز و آواره‌گی خسته شده‌اند. اما تا روزی که دولت‌هایی مانند دولت نتانیو‌ها که یک وزیرش خواهان انداختن بمب اتم به روی مردم غزه است تا فاجعه هیروشیما و ناکازاکی را این‌بار در غزه، آن‌هم در قرن بیست و یکم تکرار کنند و آن دیگری سلاح گرم بین مردم اسرائیلی شهرک‌های مشترک یهودی‌نشین و فلسطینی‌نشین تقسیم کرده است تا فلسطینی‌ها را کشتار کنند و از خانه‌هایشان برانند؛ به گفته سازمان ملل، تاکنون این افراد مسلح اسرائیلی، حدود ۱۱۵ فلسطینی را کشته‌اند و هزاران نفر را نیز زخمی، تهدید و یا از خانه‌هایشان رانده‌اند.

در چنین وضعیتی، همه نگاه‌های مردم آزاده جهان به جنبش ضد جنگ و صلح‌طلب به قدرت‌گیری و رشد و گسترش این جنبش دوخته‌اند که در آن، اتحادیه‌های کارگری، نیروهای رادیکال آزادی‌خواه، برابری‌طلب فمینیست، کمونیست، آنارشیزم، محیط زیستی، همجنس‌گرایان، حتی گرایش‌های مذهبی صلح‌طلب و همه مردم ضدجنگ و صلح‌طلب از غرب تا شرق حضور فعالی داشته باشند.

اکنون نباید کمترین امیدی به دولت‌های سرمایه‌داری این جهان وارنه بست بلکه خطاب به همه دولت‌ها، این شعر معروف سعدی را یادآوری کرد:

«امیدوار بود آدمی به خیر کسان مرا به خیر تو امید نیست، شر مرسان!»

پنجشنبه آبان- عقرب- ۱۴۰۲- نهم نومبر ۲۰۲۳